

ДОКЛАД

от проведен вътрешен одит

1. Обект и цели на одита

Цел: Да се установи ефикасността и ефективността на прилагането на системата за управление на качеството на ВУАРР, съгласно ISO 9001:2015 „Системи за управление на качеството. Изисквания”. Да се проследи функционирането на процесите под въздействието на актуалните за периода на одита външни и вътрешни фактори. Да се установи отчитането на откритите рискове и предприетите действия за тяхното ограничаване спрямо процесите във висшето училище. Да се повиши капацитета на персонала на ВУАРР за изпълнението на дейностите, възложени им в съответствие с нормативната уредба за висшето образование и свързаните с него дейности и вътрешните правила на организацията. Да се създадат благоприятни условия за прилагането на акредитационни процедури.

Обхват: Всички клаузи на международния стандарт ISO 9001:2015 „Системи за управление на качеството. Изисквания”, Всички процеси, приложими в системата за управление на качеството на ВУАРР, Критерии за САНК върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав във висшите училища

2. Списък на членовете на екипа, извършил одита

Одитори: 1. Елена Стефанова; 2. Антон Ганчев

Наблюдаващи на вътрешния одит: Делян Плачков – представител на студентите от ВУАРР гр. Пловдив, Ральо Ралев - представител на потребителите на кадри от ВУАРР

Дата: 06 и 07.12.2018 г.; от 9,30 – 16,00 ч.

3. Наименование на документите за оценка на съответствията

ISO 9001:2015 „Системи за управление на качеството. Изисквания”, Закон за висшето образование, Наръчник на системата за управление на качеството, съгласно ISO 9001:2015 с приложения, Критерии за САНК върху прилагането на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и академичния състав във висшите училища, Закон за висшето образование, Закон за развитието на академичния състав в Република България.

Правилник за устройството и дейността на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Наредба за прием, обучение и движение на студенти и докторанти, Правилник за реда на утвърждаване на учебната документация във ВУАРР, Правилник за организация на учебната дейност във ВУАРР, Правилник за формиране на учебната заетост на академичния състав във ВУАРР, Правилник за прилагане на Система за натрупване и трансфер на кредити във ВУАРР, Система за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав, Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав във ВУАРР, Правилник за атестиране на академичния състав на ВУАРР, Правилник за атестиране на административния персонал във ВУАРР, Правилник за организиране и осъществяване на научноизследователската и консултантската дейност във ВУАРР, Правилник за устройството и дейността на Института за регионални изследвания към ВУАРР, Правилник за устройството и дейността на Центъра за професионална квалификацията при ВУАРР, Правилник за устройството и дейността на Центъра за кариерно развитие при ВУАРР, Правилник за академичен обмен на студенти, докторанти, преподаватели и преподавателски състав, Правилник за устройството и

дейността на студентския съвет на ВУАРР, Правила за организация на научноизследователската дейност на студентите, докторантите и специализантите, Правилник за обслужване на читателите в библиотеката при ВУАРР, Правилник за устройството и дейността на издателския съвет при ВУАРР, Методика за оценка и избор на доставчици във ВУАРР, Правила за разработване на учебни планове и учебни програми в образователна-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“ във ВУАРР, Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и признаване на ОНС „Доктор“ и научна степен „Доктор на науките“, придобити в чуждестранни висши училища или научни организации, Правилник за организация и провеждане на обучението в образователната и научна степен „Доктор“, Система за планиране и контролиране развитието на кадрите във ВУАРР и тяхното хабилиране, Правила за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност, Правилник за организиране и осъществяване защитата на интелектуалната собственост във ВУАРР, Правила при разпознаване и признаване на чуждестранни партньори за академично сътрудничество.

4. Наблюдения и констатации

4.1 Контекст на Висше училище по агробизнес и развитие на регионите

Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) е позиционирано и функционира в областта на образованието, сектор висше образование в продължение на 27 г. За това време се е утвърдило като предпочитан партньор за обучение в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в редовна, задочна и дистанционна форма, в последните години и за ОНС „Доктор“. В обхвата на системата за управление са включени осъществяването на научно-изследователска дейност и професионално обучение. Този обхват се поддържа и в периода, обект на вътрешния одит.

Поддържането на обхвата е обезпечено с разработени и внедрени процеси за различните видове обучение, научно-изследователската работа, както и такива, осигуряващи тяхното поддържане, вкл. управление на организацията, управление на персонала и на учебно-материалната база. Основните и поддържащите процеси са документирани в Наръчник на системата за управление на ВУАРР/ 29.09.2017 г. В наръчника – т. 4.4 (стр. 12), в схема е визуализирано взаимодействието на процесите.

При функционирането на системата за управление на качеството и на процесите в частност, ръководството на ВУАРР и звената от организационната структура се съобразяват с влиянието на вътрешните и външните фактори (Приложение № 1). След внедряването на системата от 29.09.2017 г. не са променени определените фактори, както и информацията и методите за нейното осигуряване. За одитирания период на базата на позициите, които Ректора на ВУАРР заема в Съвета на ректорите, чрез сътрудничеството с български и чуждестранни університети, върху организацията е повлияно в стратегическата ѝ насоченост.

Потвърдени са определените заинтересовани страни (Приложение № 2) и техните изисквания, към което са насочени всички планирани, организирани и прилагати дейности по процесите.

По отношение на обсъждането и вземането на решения във връзка с вътрешните, външните фактори и заинтересованите страни, формираните органи са провели заседания – академичен, факултетен, катедрени съвети. Съвети на департамент, филиали и центрове. Тези елементи са и предмет на научно-

изследователски дейности – научно-практически конференции и други.

4.2 Лидерство

Ръководството на ВУАРР поддържа разработената и внедрена СУК, чрез създаденото звено Съвет по качеството. Съветът по качество е разглеждал въпроси от системата за управление на качеството, за което свидетилстват – Протоколи от заседание на съвета по качество от 05.02.2018 г., 16.07.2018 г. и 10.10.2018 г. Във връзка с движението на служителите на ВУАРР е предстоящо актуализиране на състава на съвета по качеството. За ефикасното функциониране на системата за управление на качеството се прилага процесът „Управление на организацията – ВУАРР - Приложение № 3 от Наръчника на СУК. В съответствие с изискванията на студентите и специфичността на процесите са осигурени човешки, материални и информационни ресурси за реализиране на Политиката и целите по качеството (Политика по качеството/ 15.12.2016 г. и Цели по качеството/ 15.12.2017 г.). Политиката и целите по качеството са публично обявени в ректората, филиалите и центровете на ВУАРР, както и на сайта.

Зона за подобрене 1: *Да се направи актуализация на съвета по качеството във връзка с излизането на секретаря на съвета в отпуск по майчинство.*

Във ВУАРР е разработена и утвърдена организационно-управленска структура на линейно-функционален принцип, визуализирана в Наръчника на СУК на стр. 8 и 9.

Предприети са стъпки за изпълнение на Регламент (ЕС) 2016/ 679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. за управление на личните данни.

В разработените процеси и конкретните процедури са определени задълженията и отговорностите на персонала в звената – НСУК – Приложения №№ 3-10.

4.3 Планиране

Ръководството на Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите е определило дейностите, които могат да създадат рискове. Рисковете са ориентирани към всеки процес, както и по отношение на влиянието на външните и вътрешните фактори и изпълнението на изискванията на заинтересованите страни (Приложения №№ 1, 2, 12 и 13). За всеки от формулираните рискове са определени действия за тяхното ограничаване и защита от неблагоприятни въздействия, в т.ч. и след предвидения остатъчен риск (Приложения №№ 1, 2, 12 и 13). По време на вътрешния одит се установи, че планираните въздействия се прилагат, за което информацията ще бъде представена в следващите раздели на настоящия доклад. Управлението на рисковете по процесите се извършва на основата на „Методика за управление на рисковете във ВУАРР - Приложение 11 към НСУК. Към момента на одита не са преоценявани формулираните рискове по процесите, но последователно се прилагат планираните мерки за недопускане повишаването им.

Целите по качеството за 2018 г. са предложени за обсъждане и са утвърдени на преглед от ръководството на ВУАРР от 15.12.2017 г. Целите са конфигурирани като основни и оперативни и са публично обявени във всички звена на организацията и на сайта на ВУАРР. Периодично се прави преглед на изпълнението на целите по качеството – за одитирания период са отчетени резултатите от осъществяването на процесите по време на заседанията на академичния съвет – Протоколи от заседанията на АС от 02.02.2018 г., 20.02.2018 г., 08.03.2018 г., 29.03.2018 г., 16 и 23.04.2018 г. и други.

4.4 Поддържане на СУК

Ръководството на ВУАРР е осигурило съответстващи ресурси на количествените и качествените характеристики на обхванатите в системата процеси и за нея като цяло.

Във времето след последния контролен одит от сертифициращата организация без да е променяна организационно-управленската структура са извършени промени по отношение на човешките ресурси. Персоналът, обслужващ процесите от системата за управление на качеството, вкл. академичен и административен състав е 93 служители, разпределен в звената от организационно-управленската структура/ 22.07.2018 г. Спазени са изискванията за количествения и качествения състав на основните звена - Факултет по икономика и управление с петте катедри към него, Департамент по агробизнес и общообразователни науки с две катедри и Институт за регионални изследвания. През 2018 г. общо (академичен и административен състав) са назначени 6 души – доц. д-р П. Фотев/ 30.10.2018 г., а освободените са 17. За почетен професор на ВУАРР е обявен проф. Чавдар Нинов/ 18.09.2018 г. Към момента на одита са приключили 6 конкурса за академични длъжности и са обявен един – ДВ 97 бр. от 23.11.2018 г.

Проведени са процедури по атестирането на академичен и административен състав. Съгласно График за атестиране на академичния състав за учебната 2017/2018 г. са проведени 7 процедури – например, на доц. д-р Цветан Петков – Уведомително писмо изх. № 235/ 11.03.2017 г., Отчет на атестирането и Преценка от р-л на катедра „Финанси“, приети с протокол № 23/ 20.04.2018 г. от заседание на КС „Финанси“, утвърдени с протокол № 7/ 29.06.2018 г. на Комисията за атестиране на академичния състав (Заповед № 5/ 09.01.2017 г.), Атестационен лист/ 02.07.2018 г., приемане на оценката – протокол на АС № 73/ 20.07.2018 г. Реализирани са атестационни процедури и при административния състав – График за атестиране на административния състав за учебната 2017/2018 г. Например – на Деница Моллова, инспектор в Учебен отдел – Уведомително писмо изх.№ 243/ 11.09.2017 г., Отчет/ 16.04.2018 г., Преценка от Н-к Учебен отдел/ 15.06.2018 г., Протокол № 1/ 29.06.2018 г. на Комисията за атестиране на академичния състав (Заповед № 223/ 11.06.2018 г.), Атестационен лист/ 03.07.2018 г., приемане на оценката - протокол на АС № 73/ 20.07.2018 г.

Чрез програма Еразъм +, научно-изследователската работа и партньорските взаимоотношения са проведени дейности по повишаване на компетентността и квалификацията на персонала. По Еразъм + са осъществени мобилности, както следва: 28 - на преподаватели и служители с цел обучение и 17 с цел преподаване. Представители на академичната общност са участвали в Ден на биологичното земеделие АГРА/ 21-25.02.2018 г., Международен конгрес по социални науки (IBANESS)/ 26.04.2018 г., Научна конференция „България на регионите“/ 19-21.10.2018 г. и др. Академичният и административният състав е обявен на сайта на ВУАРР - <http://uard.bg>. При ръководител „Човешки ресурси“ се поддържа документирана информация за персонала във ВУАРР – например:

- Доц. д-р Пламен Фотев – Трудов договор № 6/ 01.12.2018 г., Дл. Характеристика/ 01.12.2018 г., Диплома за ОНС „Доктор“, Рег. № 34543/ 23.08.2010 г., идз.от ВАК, Диплома за висше образование ОКС „Магистър“, Рег. № 329/ 18.11.2011 г., изд. от МУ – Пловдив;
- Михаела Анастасова – асистент, Трудов договор № 5/ 01.11.2018 г., Дл.

Характеристика/ 01.11.2018 г., Диплома за висше образование ОКС „Магистър“, Рег. № 113035/ 25.04.2014 г., изд. от ЮЗУ, Сл. бележка/ 01.11.2011 г.

За ефикасното и ефективно функциониране на основните и управленските процеси, ръководството на ВУАРР притежава съответстваща и достатъчна учебно-материална база. Отговорности за управлението ѝ чрез Приложение № 5 от Наръчника на СУК има Пом. Ректора. Съществуващото оборудване е регистрирано в инвентаризационен списък и се провеждат действия по поддържането ѝ – Информация в „Дневник за поддържане на оборудването“ – например от 08.10.2018 г., 06.11.2018 г., 21.11.2018 г.

Зона за подобрене 2: Извършените ремонтни и профилактични дейности, свързани с поддържането на учебно-материалната база не са регистрирани цялостно в „Дневник за поддържане на оборудването“, както е определено в Приложение 5 от Наръчник на СУК.

През одитирания период е въведена актуализирана информационна система, която е предмет на наблюдение от одобрен доставчик. Осигурена е интернет връзка от лицензиран оператор (одобрен доставчик). Към ВУАРР са функциониращи училищна телевизия и радио.

За протичането на процесите ръководството на ВУАРР е осигурило благоприятна среда. Сключен е договор със СТМ „Транс Мед Консулт“ ООД / 05.04.2004 г. с опция за ежегодно подновяване. Актуални са Протокол за контрол на съпротивление на защитна заземителна уредба № 181320/15.11.2018 г., Протокол за контрол на съпротивление на мълниезащитна заземителна уредба № 181321/15.11.2018 г., Протокол за контрол на общо съпротивление на неутралния проводник спрямо земя № 181322/15.11.2018 г., Протокол за контрол на осветление № 1174-ИО-01/ 30.11.2018 г. и Протокол за контрол на микроклимат № 1174-МК-01/ 30.11.2018 г. В съответствие с нормативната уредба за здраве и безопасност са проведените инструктажи – начален – Димитър Гаджев – сл. бележка № 27/ 02.02.2018 г., периодичен, например за Х. Киркова, Х. Христева и С. Букова на 10.01.2018 г.

Системата за управление на качеството е документирана в Наръчник на СУК на ВУАРР/ 29.09.2017 г. Освен на хартиен носител – оригинал, тя е разпространена на електронен носител с достъп до всеки служител на ВУАРР чрез информационната система. През одитирания период не са правени изменения в Наръчника на СУК и приложенията към него.

Не са променяни и използваните работни документи, регистрирани в разработените процеси от СУК – Регламентите в НСУК и Приложения №№ 3 – 10 . Резултатите от прегледа на документираната информация в тях е представена в разделите на настоящия доклад.

В процедурата – „Управление на документираната информация“ е предвидено проследяване на актуалността на използваните външни документи. Това действие е извършено чрез регистриране в „Регистър на документите с външен произход“/ 22.10.2018 г. и Lex.bg и сайтовете на МОН и НАОА. Основните нормативни документи, както и актуалните вътрешни документи са представени на сайта на ВУАРР - <http://uard.bg>.

4.5 Дейности на ВУАРР

Във ВУАРР категорично са определени процесите, които осигуряват постигането на целите на фирмата. Те са класифицирани като основни (обучение на студенти за

ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в редовна и задочна форма, обучение на студенти за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ в дистанционна форма, Обучение в образователно-научна степен „Доктор“ – в редовна, задочна форма, на чуждестранни граждани и на самостоятелна подготовка, Научно-изследователска и консултантска дейност, професионално обучение и квалификация), управленски (управление на организацията – стратегическо развитие, управление на персонала) и поддържащи процеси (управление на учебно-материалната база и благоприятна среда). Част от упоменатите процеси бяха прегледани и отразени в предходните раздели на доклада. Акцентът по-долу е върху основните процеси. За всички основни процеси ВУАРР притежава акредитационни решения – институционална акредитация – решение от 01.07.2018 г., програмна акредитация по професионални направления „Администрация и управление“ и „Икономика“ – Решения на НАОА от 28.07.2014 г., акредитационни решения за докторски програми „Растиниевъдство“ и „Финанси и банково дело“ от 2016 г.

Ръководството и изпълнението на основните процеси се извършва от опитни ръководители, усвоили последователността и съответствието на дейностите.

4.5.1 Управление на външни доставчици

Както е предвидено в т. 8.4 на НСУК, ръководството на ВУАРР е изпълнило действията по преглед и преоценяване на доставчиците на продукти и услуги, необходими за ефикасното и ефективно функциониране на основните процеси. Резултатите от действията са документирани в Карта за оценка и подбор на доставчик и Списък на одобрените доставчици/ 03.10.2018 г. Представени бяха списъци, класифицирани за учебни бази, строителни и ремонтни дейности и общи за функциониране на офисите, основните и обслужващите звена. За целите на вътрешния одит бяха прегледани Карта за оценка и подбор на доставчик/ 03.10.2018 г. на «Файер Системс» ЕООД, «Дизма» СД, Институт по растителни и генетични ресурси. В зависимост от изпълнението на изискванията на ВУАРР са предвидени възможности за преоценка по всяко време на взаимоотношенията. Училището търси и получава преподавателски и научно-изследователски услуги, за което се привличат академичен персонал и специалисти. С всички тях се сключват трудови договори, които се отчитат в звената, които отговарят за съответните дейности. Например, Договор № 185/ 20.09.2018 г. с доц. д-р Слави Любомиров.

4.5.2 Управление на обучението на студенти за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ – редовна и задочна форма

Процесът е разработен и одобрен в Приложение № 6 от Наръчника на СУК, както и във вътрешно-нормативни документи, цитирани в т. 3 на настоящия доклад.

На основата на по-горе цитираните акредитационни решения ВУАРР набира студенти, за което организира кандидат-студентска кампания. Такава е проведена за учебната 2018/ 2019 година. Информация за условията за кандидатстване е предложена в Справочник за кандидат-студенти, сайта на висшето училище, информационни материали, разпространявани от служители на училището, използване на средства за масова информация – например, ТВ „Европа“ и други. Към условията за кандидатстване е издадена Заповед на Ректора на ВУАРР № 07/ 15.01.2018 г. В хода на кампанията са правени промоционални отстъпки, обявявани в <http://uard.bg>.

Във връзка с вътрешния одит беше представена организацията на един от

етапите на кандидат-студентската кампания: Заповед № 378/ 25.09.2018 г. за назначаване на Комисия за провеждане на кандидат-студентски изпит; Регистър на кандидат-студентите в информационната система на ВУАРР; Протокол от кандидат-студентски изпит/ 28.09.2018 г.; Списък на класираните кандидат-студенти за учебната 2018/ 2019 г./ 01.10.2018. Данни за кандидатстващи и записани студенти:

- ОКС „Бакалавър“: Заявление вх. № 113/27.09.2018 г. от Джулияна Геаргиева; Диплома за средно образование Рег. № 33669-70/01.02.2012 г., изд. от СОУ „Н. Рилски“ гр. Харманли; Мед. Удостоверение № 3073/15.10.2018 г.; Заповед № 285/01.10.2018 г. за записване на студентите с приложен списък, Договор за подготовка на бакалаври във ВУАРР/ 10.10.2018 г.; Именник/10.10.2018 г., профил в информационната система на ВУАРР, Фак. № 181420511014 – спец. „Финанси“.
- ОКС „Магистър“: Заявление вх. № 3/28.06.2018 г. от Мария Янчева; Диплома за завършено висше образование Рег. № 9679/10.09.2012 г., изд. от ВУАРР; Диплома за средно образование Рег. № 842/08.07.1984 г., изд. от ЕСПУ гр. Лъки, Заповед № 242/02.07.2018 г. относно записване в магистърските програми, Договор за подготовка на магистри във ВУАРР/ 03.07.2018 г.; Именник/ 03.07.2018 г., профил в информационната система на ВУАРР, Фак. № 182120211002 – срещ. „Счетоводство и одит“

Обучението за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ се провежда по утвърдени специалности и учебни планове: Протокол № 16 на АС от 10.07.2013 г. („бакалавър“ и „магистър“), Протокол № 21/ 21.03.2014 г. (Управление на информационните системи – „бакалавър“), Протокол № 23/08.09.2014 г. (Мениджмънт на човешките ресурси – „магистър“), Протокол № 32/ 05.06.2015 г., Протокол № 40/ 02.03.2016 г., както и Протокол № 53/ 04.05.2017 г. (Мениджмънт на храните и храненето – „магистър“), Протокол № 76/ 18.10.2018 г. (Управление на комуникационните системи – „магистър“). Специалностите и учебните планове са публично обявени чрез сайта на ВУАРР - <http://uard.bg>. Учебните планове, на основание вътрешни регламенти могат да се преобразуват в индивидуални, например – Индивидуален план на фак. № 161420811003 (Заявление вх. № 891/ 30.10.2018 г.. За включените в учебните планове учебни дисциплини са разработени и се съхраняват в учебния отдел учебни програми.

Учебният отдел е организиран обучението на студентите на основата на:

- График на учебния процес за учебната 2018/2019 г. (за ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“) и Месечни графици за провеждане на занятията за I – ви семестър на учебната 2018/2019 година, например – за II курс на специалност Икономика на туризма – задочно (ОКС „Бакалавър“) и за I курс на специалност „Мениджмънт на храните и храненето“ (ОКС „Магистър“);
- Графици за редовна и поправителна изпитна сесия на III курс специалност „Управление на човешките ресурси (ОКС „Бакалавър“) и за II курс на специалност „Икономика и управление на регионите – сп. „Туризам“ (ОКС „Магистър“) - задочна форма, зимен семестър.

Документираната информация е обявена в информационната система на ВУАРР, както и на специално създадени за целта места в сградата на ВУАРР – Пловдив.

Обучението по отделните учебни дисциплини и на специалностите като цяло приключва с изпити. Доказателство за това са – Протокол за успеха на студентите/ 13-14.10.2018 г. (Мотивиране на персонала), Индивидуален протокол/ 28.11.2018 г. (Фак.

№ 161420711021 – „Икономически теории“), Протокол от държавен изпит № БОЗ-139/27.06.2018 г.

Реализирането на учебните ангажименти на академичния състав се извършва на основата на индивидуален отчет – например, Отчет на проф. д-р В. Славянска за период 10.09. – 13.09.2018 г.

Извънаудиторно обучението на студентите се допълва с дейности по програма Еразъм +. За одитирания период са реализирани 36 бр. студентски мобилности във висши училища от 10 държави.

Продължава изпълнението на дейности по проект „Студентски практики“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж – процедура BG05M20P001-2.002-0001. До момента са участвали 278 студенти. Например, Договор за практика / 04.04.2018 г. с Фак. № 161420511014, Допълнително споразумение с академичен наставник/ 02.01.2018 г., Договор за сътрудничество при провеждането на практическо обучение на студенти с обучаваща организация/ 28.10.2016 г., Договор за провеждане на практическо обучение с ментор/ 02.11.2016 г.

Голяма роля за обучението на студентите има Кариерния център на ВУАРР. Дейностите на центъра са обявени на електронната страница на ВУАРР, както и на собствена електронна страница - <https://sites.google.com/uard.bg/career-center>. За одитирания период са проведени 77 събития, свързани с кариерното развитие на студентите. Сключен е договор за сътрудничество с Институт за агростратегии и итонации (ИАИ) гр. София.

За коректното отразяване на студентските резултати, в съответствие с нормативните изисквания за висшето образование, се поддържа документирана информация за статута студентите и резултатите от обучението:

- Главна книга на спец. „Финанси“ – (ОКС „Бакалавър“), извършен преглед на информацията за фак. № 171420511003;
- Главна книга на спец. „Мениджмънт на човешките ресурси“ – (ОКС „Магистър“), информация за Виктор Касъров;
- Книга за регистриране на дипломите – например, Рег. № 13843/10.07.2018, У.И. № 292458 на фак. № 141423110016 – получена на 26.09.2018 г. ОКС „Бакалавър“.

По време на обучението отклоненията от регламентите и вътрешните правила за процеса са отразени в Заповед № 45/ 07.02.2018 г., Заповед № 105/ 14.03.2018 г., Заповед № 115/ 26.03.2018 г., Заповед № 344/ 10.09.2018 г., Заповед № 407/ 12.10.2018 г.

През целия период на обучението се осъществява административно обслужване на студентите, вкл. кандидат-студентската кампания – например, Заявление вх. № 822/ 08.10.2018 г., относно разсрочено плащане Изискването е удовлетворено с решение на Ректора.

4.5.3 Обучение в образователно-научна степен „Доктор“

Процесът функционира активно през 2018 г. До момента на вътрешния одит са приключили две процедури и двете по докторска програма „Растиниевъдство“. Протичането на процедурите е осъществено в съответствие с Правилник за организация и провеждане на обучението в образователната и научна степен „Доктор“, Правилник за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и признаване на ОНС „Доктор“ и научна степен „Доктор на науките“, придобити в чуждестранни висши училища или научни

организиран разработен, както и съгласно Приложение № 8 към Наръчник на СУК.

За целите на вътрешния одит беше проследена процедурата за защита на дисертационен труд на тема "Сравнителни изследвания върху биологичните и стопански качества на колекция линии от *Triticum aestivum* L., получени по биотехнологични методи" по докторска програма "Растениевъдство" в професионално направление: 6.1 Растениевъдство, разработен от докторант: Светла Манолова Качакова:

- ❖ Заявление за прехвърляне вх. № 164/ 07.03.2018 г.;
- ❖ Протокол № 7/ 08.03.2018 г. от заседание на кат. „Аграрни науки“ за обсъждане и приемане на индивидуален план;
- ❖ Протокол № 28/ 09.03.2018 г. на Департамент по агробизнес и общообразователни науки за утвърждаване на индивидуален план;
- ❖ Заповед № 100/ 13.03.2018 г. за зачисляване;
- ❖ Заповед № 103/ 13.03.2018 г. за признаване на положени изпити;
- ❖ Протоколи от изпити № 3/ 13.04.2018 г. и № 4/ 18.04.2018 г., №№ 5-7/ 16.03.2018 г.;
- ❖ Дисертационен труд „Сравнителни изследвания върху биологичните и стопански качества на колекция линии *Triticum aestivum* L..., получени по биологични методи“;
- ❖ Годишен отчет за изпълнение на индивидуалния план/ 25.04.2018 г.;
- ❖ Протокол № 8/ 26.04.2018 г. от заседание на кат. „Аграрни науки“ за приемане на годишен отчет;
- ❖ Протокол № 30/ 27.04.2018 г. на Департамент по агробизнес и общообразователни науки за утвърждаване на годишен отчет;
- ❖ Протокол № 9/ 30.05.2018 г. от заседание на кат. „Аграрни науки“ за обсъждане на готовността за защита, решение за отчисляване с право на защита и приемане на състав за научно жури;
- ❖ Протокол № 31/ 31.05.2018 г. на Департамент по агробизнес и общообразователни науки за утвърждаване решенията на КС на кат. „Аграрни науки“;
- ❖ Заповед № 206/ 31.05.2018 г. за отчисляване с право на защита;
- ❖ Заповед № 207/ 31.05.2018 г. за определяне на научно жури и дата за защита;
- ❖ Заявление вх. № 415/ 01.06.2018 г. за допускане до защита на дисертационния труд;
- ❖ Протокол от заседание на научното жури № 4/ 02.07.2018 г. от заключително заседание за защита на дисертационен труд;
- ❖ Диплома № 2/ 06.07.2018 г., изд. от ВУАРР.

В настоящия момент Висше училище по агробизнес и развитие на регионите е обявило за уч. 2018/2019 конкурси за прием на докторанти, платено обучение, в редовна и задочна форма (ДВ бр. 83 от 09.10.2018 г.) по:

- 1) Докторска програма "Финанси и банково дело" в ПН 3.8 Икономика - двама;
- 2) Докторска програма "Растениевъдство" в ПН 6.1 Растениевъдство – двама.

Процесът се реализира от сектор „Докторанти“. При реализирането на процеса са спазени регламентите на нормативните и вътрешно-нормативните документи, приложими към процеса. По време на функциониране на процеса не са констатирани несъответствия.

4.5.4 Професионално обучение и квалификация

Професионалното обучение и квалификация се осъществява на базата на актуален Лиценз по Закона за професионалното образование и обучение и Приложение № 10 към Наръчник на СУК. Традиционно процесът се извършва чрез центъра за професионална квалификация и свързаната с ВУАРР „Интерколеж – С“ ЕООД. Тяхната дейност се основава на Правилник за устройството и дейността на Центъра за професионална квалификацията при ВУАРР. През 2018 г. са проведени курсове и специализации по общо 16 специалности с 115 участници – курсисте и 25 - специализанти. В рамките на одита беше извършен преглед на доказателствения материал за:

- Курс „Лозалство” – 150 уч. часа. Курсът е обявен и организиран съгласно Заповед на Ректора № 426/ 05.11.2018 г. Курсът е реализиран по утвърдена учебна програма. Утвърден „Списък на участниците в курса”. „Протокол за проведен изпит”/ 29.11.2018 г. Създадени лични досиета на курсистите – например, Личен картон на Симеон Пиронков, Заявление вх. № 063/ 05.11.2018 г. (Книга за входяща и изходяща информация), Диплома за завършено средно образование Рег. № 2167-126/ 27.06.2003 г. изд. ПГ по селско стопанство и икономика гр. Снилленград, Удостоверение за професионална квалификация Рег. № 992/ 30.11.2018 г., регистрирано в Регистрационна книга на издадените удостоверения.

Направено е предложение за организиране и провеждане на курсове в област корпоративни и публични финанси от доц. д-р Г. Георгиев/ 18.09.2018 г.

При проведените дейности по процеса за одитирания период не са констатирани несъответствия по изпълнението на нормативните и вътрешно-нормативните документи, прилагани към дейностите.

4.5.5 Научно-изследователска и консултантска дейност

Научно-изследователската и консултантската дейност във ВУАРР са конституирани като основен процес, поради което той е неразделна част от обхвата на системата за управление на качеството - Приложение № 9 към Наръчник на СУК. Процесът е обезпечен с вътрешно-нормативни документи, които дават насоки и предпоставят активно участие на академичния състав, както и да се привличат специалисти и студенти към разработваните проекти - Правилник за научноизследователската и консултантската дейност във ВУАРР, Правилник за института за регионални изследвания към ВУАРР, Правила за научноизследователската дейност на студентите и специализантите, както и от създадената Процедура за одобрение, изпълнение и отчитане на изследователски проект/ 11.01.2017 г. През 2018 г. научно-изследователския сектор е създал и предоставил за ползване помощни материали – например, Предложение за изследователски проект, Отчет на научен проект, Бланка за рецензия на изследователски проект и други.

Както и в предходни години, през 2018 г., съгласно Стратегия за развитието на научно-изследователската дейност на ВУАРР за периода 2015 – 2020 г. е извършена актуализация на План за научно-изследователската работа във ВУАРР на 05.12.2017 г. На 07.12.2018 г. е прието актуализиране на плана за НИР за 2019 г. Актуалните теми и проекти са с управленска, икономическа, аграрна и био насоченост с участието на академичен състав, външни специалисти и студенти. Общо за 2018 г. е работено по 26

научно-изследователски проекта.

За да се докаже реализирането на процеса се извърши преглед на една от планираните научно-изследователски задачи от плана за научно-изследователската работа във ВУАРР.

Тема № 9 от плана за НИД „Фермерските пазари – устойчив бизнес модел за развитие на селските райони“ – екип с ръководител доц. д-р Е. Арабска и членове ас. Г. Кръстева, Г. Кабаиванова и студенти. Изпълнението на задачата е стартирано на 01.01.2018 г. и приключено на 31.10.2018 г. Проектът е обсъден и отчетът е приет на заседание на КС на катедра „Управление“ – протокол № 55/ 25.10.2018 г. и на заседание на ФС – протокол № 66/ 05.12.2018 г. По проекта са направени 4 публикации.

Научно-изследователската работа е обсъждана на заседания на научния съвет на ВУАРР общо пет – например, протокол № 27/ 10.09.2018 г., както и на Отчетна научна конференция на ВУАРР/07.12.2018 г.

През 2018 г. приключват 26 научни задачи. Отчитането на НИД се извършва чрез индивидуални отчети – например, Индивидуален отчет на проф. д-р М. Асенова, приет на КС на катедра „Финанси“. Направените научни публикации, монографии, студии, статии и доклади на научни конференции са регистрирани в Справка за НИД на академичния състав.

Критерий за научно-изследователската активност на академичния състав е публикационната дейност. Ръководството на ВУАРР осигурява в това отношение условия за изяви чрез организиране на научни и научно-практически събития, както и такива, които да бъдат посещавани за участия. В това отношение научно-изследователския сектор уведомява преподавателите от ВУАРР чрез електронна поща и публично информиране. През 2018 г. са регистрирани участия на представители на академичния състав в АГРА 2018/ 21-25.02.2018 г., Международен конгрес по социални науки (IBANESS)/ 26.04.2018 г., Научна конференция „България на регионите“/ 19-21.10.2018 г., Годишна научна конференция на ВУАРР/ 07.12.2018 г. и други. Издадени са Годишник на ВУАРР/ м. ноември 2018 г., Серия колективни монографии „Устойчиво развитие и конкурентоспособност на регионите“ том 1 и други.

Представители на ВУАРР участват в научно-практически проекти, като например, „Иновации в“Развитие на селските райони в контекста на европейската конкурентоспособност“ и други.

Научно-изследователската работа е предмет на отчитане и анализиране в съответствие с изискванията на НАОА.

4.6 Оценяване на резултатите

4.6.1 Удовлетвореност на студентите, докторантите и потребителите на кадри

В системата за управление на качеството е предвидено постоянно и през целия цикъл на обучение изучаване и анализиране на удовлетвореността на студентите. Във връзка с това и през 2018 г. са проведени анкетни проучвания. Резултатите от тях са обобщени, класифицирани и анализирани, за което бяха демонстрирани подготовка на аналитични материали по анкетите, попълнени при кандидатстването на студентите, по време на обучението и след завършване на обучението.

4.6.2 Вътрешни одити

През годините от внедряването на системата за управление на качеството във ВУАРР се провеждат приоритетно по три вътрешни одита. Така са планирани и през

2018 г. – Програма за вътрешни одити на СУК на ВУАРР/ 15.12.2017 г. Те обхващат всички процеси във всички основни и регионални звена. Програмата е реализирана цялостно, за което свидетелстват – Заповед № 221/ 11.06.2018 г. „План за провеждане на вътрешен одит“/ 12.06.2018 г. и Доклад от проведен вътрешен одит на ЦДО/ 03.07.2018 г. (одитът е проведен на 28-29.06.2018 г. в гр. В. Търново). При одита е повдигнато едно несъответствие – Карта за коригиращо действие/ 29.06.2018 г., закрито на 20.07.2018 г. Вторият вътрешен одит е организиран и проведен, съгласно Заповед № 335/ 05.09.2018 г., „План за провеждане на вътрешен одит“/ 12.09.2018 г. и Доклад от проведен вътрешен одит на ЦДО/ 05.10.2018 г. (одитът е проведен на 28.09.2018 г. и 01.10.2018 г. в гр. Русе и гр. В. Търново). Повдигнати са две зони за подобрене, по които се предприемат действия. Настоящият вътрешен одит се основава на Заповед № 424/31.10.2018 г., „План за провеждане на вътрешен одит“/ 02.11.2018 г;

Всички дейности по вътрешното одитиране са съобразени с утвърдената процедура в Наръчник на СУК т. 9.2.

Зона за подобрене 3: Да се актуализират регламенти в процедура „Вътрешни одити“ – т. 9.2 от Наръчник на СУК във връзка с публикуването на нова версия на ISO 19011:2018 „Указания за извършване на одит на системи за управление“.

4.6.3 Преглед от ръководството

Както е предвидено в т. 9.3 на Наръчника на СУК, през 2017 г. е проведен преглед от ръководството – 15.12.2017 г., резултатите от който са били предмет на преглед при ре-сертификационния одит и същевременно преход към версията на международния стандарт ISO 9001:2015. За 2018 г. със Заповед на Ректора на ВУАРР № 424/31.10.2018 г. и Програма за преглед от ръководството/ 02.11.2018 г. е предвидено прегледа от ръководството да се проведе на 20.12.2018 г.

4.7 Подобряване

Ръководството на ВУАРР е създадо основа върху, която да се изпълнява политиката по качеството и да се подобряват процесите, функциониращи в нея – поддържането на системата за управление на качеството, съгласно ISO 9001:2015. За тази цел е структуриран съвет по качеството (актуализиран през одитирания период) и е нает консултант.

От началото на 2018 г. приоритетно са реализирани дейности, които да създадат устойчивост на функциониращите в обхвата на СУК процеси. Извършени са успешни действия за набиране на студенти в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“, както и за обучение на докторанти в акредитираните направления. Проведени са самооценяващи дейности във връзка с програмните акредитации на професионални направления „Администрация и управление“ и „Икономика“. Създадени са нови партньорски връзки с висши училища в Европа и Азия. Проведени са планираните научно-изследователски дейности. Подобрен е капацитетът на академичния състав. Реализирани са планираните вътрешни одити на СУК.

5. Изводи и предписания за подобрене

1. Системата за управление на качеството, съгласно ISO 9001:2015 функционира успешно повече от една година и доказва значимостта си за развитието на ВУАРР. Изцяло е приет процесния подход за структурирането и управлението на

организацията.

2. Осигурено е планово разработване, внедряване, функциониране и контролиране на всички процеси в обхвата на системата за управление на качеството. Изпълнени са дейностите, заложи в годишните програми за вътрешни одити и обучение на персонала.

3. През цялата година на действие на системата за управление на качеството, ръководството на ВУАРР проследява и реагира на влиянието на външните и вътрешни фактори и изискванията на заинтересованите страни, както и статуса на определените рискове по процесите – решаването на въпросите със свързаните процеси, управлението на личните данни, капацитета на персонала, участието в работата на националните и международни организации, като и преки контакти с висши училища.

4. През одитирания период регистрираните несъответствия са разрешени чрез предвидените регламенти в националното законодателство и вътрешно-нормативните документи.

5. При одита са повдигнати три зони за подобрене, по които е предвидено да се реагира.

6. Вътрешният одит е направен на извадков принцип и не гарантира, че не съществуват и други пропуски или добри практики в Системата за управление на качеството.

12.12.2018 г.

Одитори: _____ (А. Ганчев)